

Fylkesmannen i Møre og Romsdal,
Miljøvern avdelingen
Postboks 2520
6404 Molde

Vår ref.
17/06657

Vår dato:
09.07.2020

Deres ref.
2008/1878/RESC/
461.3

Deres dato:
18.11.2009

Vår saksbehandler:
Ingvild Helland

Søknad om dispensasjon fra kravet om oppsamling av glykol og etablering av utslippsledning til sjø

Bakgrunn

Det vises til utslippstillatelse for Kristiansund lufthavn Kvernberget, datert 18. november 2009, ang. vilkår 3.3 om oppsamling av glykolholdig vann og etablering av utløpsledning for overvann til Omsundet. Det vises også til våre tidligere søknader ang. utsettelse av gjennomføring av samme tiltak, senest 19. desember 2017. Avinor kan ikke se å ha mottatt svar på denne.

Som nevnt i tidligere korrespondanse er etablering av utslippsledning et omfattende tiltak og bør gjennomføres i forbindelse med andre større ombygginger. På Kristiansund lufthavn har det lenge vært planer om bygging av et nytt terminalbygg. Oppsamling av glykolholdig vann og etablering av utslippsledning bør gjennomføres samtidig med nytt terminalbygg.

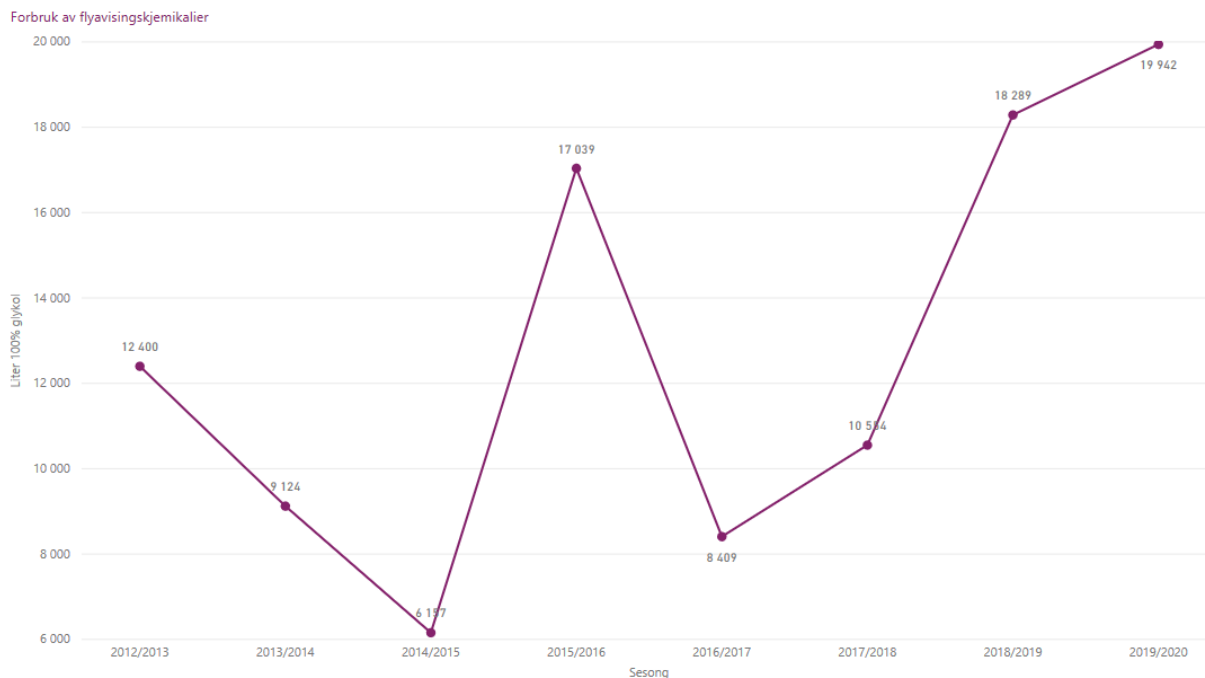
Pga. koronapandemien har Avinors inntekter falt dramatisk og det antas at det vil ta flere år før flytrafikken er oppe på tilsvarende nivå som før pandemien inntraff. På grunn av den nye økonomisk situasjonen det vært en gjennomgang av prosjektporteføljen med tanke på mulig utsettelse av prosjekter for å redusere Avinors kostnader både på kort og lang sikt. Bygging av nytt terminalbygg på Kristiansund lufthavn er derfor utsatt til 2029.

Forbruket av flyavisingskjemikalier de siste årene har vært betydelig lavere enn tillatt mengde. Resultater fra miljøovervåkingen viser også liten påvirkning på nærliggende bekkeresipient.

På bakgrunn av dette søker Avinor v/Kristiansund lufthavn Kvernberget om en ny utsettelse på vilkår om etablering av utslippsledning, slik at dette fremdeles kan samkjøres med utvikling av nytt terminalbygg. Søknaden er begrunnet i det følgende.

Forbruk av flyavisingskjemikalier

Kristiansund lufthavn har i sin utslippstillatelse anledning til å benytte flyavisingskjemikalier tilsvarende 24 000 liter 100 % glykol per år. Forbruket har steget noe de siste to sesongene, men er fremdeles godt under tillatt grense. Snittforbruket av glykol i årene 2012-2020 var på 12 748 liter 100 % glykol, se Figur 1.

Figur 1: Forbruk av glykol i perioden 2012-2020.

Pågående miljøovervåkning og tilstand i resipienter

Det gjennomføres miljøovervåkning med stikkprøvetaking av lufthavnens resipienter for å avdekke eventuell påvirkning av bl.a. avisingsaktiviteter, iht. utslippstillatelsen (vilkår 9.1). Byskogbekken er hovedresipient for flyavisingskjemikalier og det er derfor etablert flere stikkprøvepunkter her. I tillegg ble det vinteren 2018 etablert en oksygenlogger i bekken.

Det påvises avisingskjemikalier i Byskogbekken i vintersesongen, men det påvises ikke kjemikalier i andre perioder enn direkte etter høyt forbruk.

Bekken har flere strykpartier som ved god vannføring gir tilførsel av nytt oksygen og dermed en god selvrensingskapasitet mht. organisk belastning. Bekken har imidlertid tidvis svært liten vannføring vinterstid, og konsentrasjonen av avisingskjemikalier fortynnes derfor lite nedover bekkeløpet. Oksygenloggeren viser imidlertid ikke oksygenvinn. Det er noen enkeltepisoder med oksygennivå like under 60%, men stort sett er oksygeninnholdet i vannet god, noe som indikerer liten nedbrytningsaktivitet. Dette kan være grunnet lave temperaturer og relativt kort oppholdstid i bekken.

Nedbrytning av avisingskjemikalier krever oksygen, og en konsekvens av dette kan være oksygenvinn i bekken og dannelse av merkaptaner, noe som vil gi en skarp og ubehagelig lukt (løk-lukt). Med utgangspunkt i bl.a. beskrivelse av bruker- og verneinteresser knyttet til resipientene, foreslo Bioforsk i 2001 at målsetting for Byskogbekken bør være at bekken ikke skal gi luktplager for lufthavna og bebyggelse langs bekkeløpet. Lufthavnen har hittil ikke mottatt noen klager fra naboer vedrørende lukt fra bekken, dette støtter dermed teorien om liten nedbrytning.

Avinors egen målsetting er at bekken skal gjenopprette naturlig tilstand før ny avisings sesong starter, noe som er dokumentert gjennom miljøovervåkingen. Bekken ble for øvrig vurdert å ha lite potensiale for å tjene som gyte- og oppvekstforhold for sjørret.

For de øvrige resipientene ved lufthavnen, Gløsvågen og Morkbekken, er det ikke påvist noen tydelig påvirkning fra avisingskjemikalier. Det er ikke påvist glykol eller formiat i disse resipientene, og det er heller ikke sett noen systematisk økning i f.eks. kjemisk oksygenforbruk (KOF) som kan tilskrives nedbryting av avisingskjemikalier. Dette tyder på at oksygenforholdene i resipientene er gode nok til å takle den avrenningen som mottas, også ved «worst case»-scenarier.

Tiltak

Lufthavnen har tidligere gjennomført tiltak for å redusere mengden glykol som benyttes under avising ved at det i stedet brukes store mengder varmt vann. Gjennom dialogmøter med handlingoperatørene som gjennomfører flyavising, er reduksjon i bruk av avisingskjemikalier et tilbakevendende tema. Det er også et økonomisk aspekt ved dette, da høyt forbruk er kostbart for flyselskapene.

Pågående miljøovervåkning ved lufthavnen fortsetter de kommende sesonger iht. gjeldende miljøovervåkningsprogram. Resultatene rapporteres årlig til Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Konklusjon

For å kunne oppfylle gjeldende vilkår 3.3 i utslippstillatelsen må omfattende tiltak iverksettes.

Ut fra en totalvurdering av forbruk av flyavisingsvæske og resultater fra miljøovervåkning, mener Avinor at det vil være forsvarlig å avvente etablering av de påkrevde tiltakene slik at de tilpasses planlagt lufthavnutvikling og fremtidig drift, selv om dette nå er utsatt til 2029 pga. koronasituasjonen som har påført Avinor et stort inntektstap.

Avinor søker med dette om utsatt frist for iverksettelse av tiltak iht. vilkår 3.3 i utslippstillatelsen.

Med vennlig hilsen

Avinor AS

Ola Sandvik
Lufthavnsjef
Kristiansund lufthavn, Kvernberget